

**Handleiding
'Aanvraag omwisseling voor
Nederlands rijbewijs' (3 E 0397)**

Datum: 6 juni 2018

3 B 0992v

Inhoudsopgave

1. Doelgroepen	3
2. Rijbewijs kwijt of gestolen?	6
3. Verklaring van Geschiktheid	6
4. Afstand doen van categorie(ën)	7
5. Verklaring van Rijvaardigheid	8
6. Kosten	8
7. Aanvraagformulier	8
8. Kleurenpasfoto	8
9. Procedure	8
10. Meer informatie	8

In deze handleiding leest u wat u moet doen als u een buitenlands of linnen rijbewijs wilt omwisselen. Wilt u een buitenlands rijbewijs omwisselen? Dan valt u onder doelgroep A. Wilt u een linnen rijbewijs omwisselen? Dan valt u onder doelgroep B. De instructies zijn in hoofdstuk 1 per doelgroep omschreven.

1. Doelgroepen

- A.** U wilt een buitenlands rijbewijs omwisselen naar een Nederlands rijbewijs (De voorwaarden vindt u onder het kopje doelgroep A).
- B.** U wilt een oud linnen Nederlands rijbewijs omwisselen.

Doelgroep A

U wilt een buitenlands rijbewijs omwisselen naar een Nederlands rijbewijs. Het buitenlandse rijbewijs moet afgegeven zijn door de bevoegde buitenlandse instantie in:

1. Een andere lidstaat van de Europese Unie (EU), de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA)¹.
2. Een land buiten de EU/EVA en waarmee Nederland een omwisselingovereenkomst heeft. Deze landen zijn bij de gemeente bekend en staan ook vermeld op de website van de RDW (www.rdw.nl).
3. Een land buiten de EU/EVA, alleen als u in aanmerking komt voor de "30 % belastingregel". Meer informatie over deze regeling kunt u krijgen bij belastingdienst in Heerlen.
4. De voormalige Nederlandse Antillen of Aruba.
5. Een ander land dan bij de punten 1 t/m 4 aangegeven en u heeft een Nederlands rijbewijs gehad, dat geldig was na 30 juni 1985.

Wat moet u bij de aanvraag opsturen?

- Het volledig ingevulde en ondertekende aanvraagformulier 3 E 0397.
- Eén kleurenpasfoto die voldoet aan de eisen van de Fotomatrix Model 2007. Onder het kopje pasfoto verderop in de handleiding leest u hier meer over.
- Het buitenlandse rijbewijs*.
- Eventueel een vertaling van het buitenlands rijbewijs**.
- Het vorige Nederlandse rijbewijs (als dit nog in het bezit is van de aanvrager).
- Een verklaring van de belastingdienst (de beschikking bewijsregel) afgegeven door de belastingdienst in Heerlen (alleen als u valt onder punt 3 van doelgroep A).

---

¹

Landen die behoren tot de Europese Unie (EU): België, Duitsland, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Nederland, Denemarken, Ierland, het Verenigd Koninkrijk, Griekenland, Spanje, Portugal, Oostenrijk, Finland, Zweden, Cyprus, Estland, Hongarije, Letland, Litouwen, Malta, Polen, Slovenië, Slowakije, de Tsjechische Republiek, Roemenië, Kroatië en Bulgarije.

Landen die behoren tot de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA): Noorwegen, IJsland, Liechtenstein en Zwitserland.

- Een Verklaring van Geschiktheid (Alleen als u valt onder punt 2 t/m 5 van doelgroep A) afgegeven door het CBR. Valt u onder punt 1, dan is een Verklaring van Geschiktheid niet nodig. Hierop zijn twee uitzonderingen. U vraagt wel een Verklaring van Geschiktheid aan als het rijbewijs uit een EU/EVA lidstaat;
  - korter geldig is dan de gebruikelijke geldigheidstermijn in het land van afgifte
  - een aantekening/bepanking (code) heeft die niet overeenkomt met de codes die binnen de EU zijn vastgesteld (met uitzondering van lenzen, bril of automaat)

In hoofdstuk 3 leest u hoe u een Verklaring van Geschiktheid aanvraagt.

Hieronder leest u belangrijke informatie over het aanvraagformulier en de documenten die u moet opsturen.

Buitenlands rijbewijs

Het buitenlandse rijbewijs moet aan het volgende voldoen:

- Het rijbewijs moet geldig zijn.
- Het rijbewijs moet aan u zijn afgegeven in een periode van 1 jaar, waarin u tenminste 185 dagen in het land van afgifte van dit rijbewijs woonachtig is geweest.

Heeft u een rijbewijs uit een EU/EVA land? Dan mag het rijbewijs zijn verlopen op het moment dat u de aanvraag doet. Bij de aanvraag moet dan wel een gewaarmerkte verklaring aanwezig zijn van de buitenlandse afgevendende instantie. Hieruit moet blijken dat er geen bezwaar is tegen afgifte van een Nederlands rijbewijs.

Bewijs van 185 dagen

Uit de gegevens op het aanvraagformulier moet blijken dat het buitenlandse rijbewijs is afgegeven in een periode van 1 jaar, waarin u tenminste 185 dagen in het land van afgifte van dit rijbewijs woonachtig bent geweest. Blijkt dit niet uit de gegevens op het aanvraagformulier dan moet u bewijsstukken inleveren. Dit geldt niet voor EU/EVA rijbewijzen.

Vertaling van het buitenlandse rijbewijs

Is het buitenlandse rijbewijs alleen opgesteld in leestekens die niet in Nederland worden gebruikt (bijvoorbeeld in het Japans of Grieks)? Dan moet u een vertaling van het buitenlandse rijbewijs meesturen. Een beëdigde vertaler, de Ambassade of het Consulaat moet de vertaling hebben opgemaakt.

De documenten moeten origineel (tenzij dit anders is aangegeven) zijn en levert u in bij de gemeente waar u staat ingeschreven. Daarna dient de gemeente de aanvraag bij de RDW in.

Heeft u een rijbewijs uit een EU/EVA land? Dan is het mogelijk om te kiezen tussen vernieuwen of vervangen van het buitenlandse rijbewijs. Is uw rijbewijs

afgegeven buiten de EU/EVA dan kunt u alleen het rijbewijs vernieuwen.

Rijbewijs vernieuwen

Kiest u voor een vernieuwing van het buitenlandse rijbewijs? Dan krijgt u een Nederlands rijbewijs voor de categorieën AM, A1, A2, A, B en BE met een maximale geldigheidsduur van 10 jaar. Voor de categorieën C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E en DE geldt een maximale geldigheidsduur van 5 jaar. Heeft het CBR een Verklaring van Geschiktheid afgegeven met een beperkte geldigheid? Dan kan de geldigheid van het rijbewijs anders zijn.

Rijbewijs vervangen

Kiest u voor een vervanging van het buitenlandse rijbewijs? Dan hoeft u geen Verklaring van Geschiktheid aan te vragen (bijvoorbeeld als u in het bezit bent van de categorie C of D) en dan krijgt u op basis van uw buitenlandse rijbewijs een Nederlands rijbewijs. De RDW geeft het Nederlandse rijbewijs dan af met een geldigheid zolang het buitenlands rijbewijs nog geldig is. Hier zit wel een maximum aan. De geldigheid is maximaal 10 jaar voor de categorieën AM, A1, A2, A, B, BE en maximaal 5 jaar voor de categorieën C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E en DE (dit geldt als het buitenlandse rijbewijs een levenslange geldigheidsduur heeft).

Wilt u het rijbewijs vervangen, dan moet u voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. Het buitenlandse rijbewijs moet op moment van besluit tot afgifte geldig zijn voor alle categorieën (het advies is om bij een kortere geldigheidsduur dan 6 maanden te kiezen voor vernieuwing);
2. Er mogen geen maatregelen aanwezig zijn op het buitenlandse rijbewijs. De RDW raadpleegt hiervoor het Europese rijbewijsnetwerk (RESPER);
3. Er mogen geen tekstuele beperkingen/vermeldingen op het buitenlandse rijbewijs staan.

Voldoet u niet aan de voorwaarden, dan is het alleen mogelijk om uw rijbewijs te vernieuwen.

Heeft u op het aanvraagformulier niet aangekruist of u het rijbewijs wilt vernieuwen of vervangen? Dan gaat de RDW bij het afhandelen van de aanvraag er automatisch vanuit dat u kiest voor het vernieuwen van uw rijbewijs.

Heeft u op het aanvraagformulier 'vervangen' aangekruist, maar voldoet u niet aan de voorwaarden voor vervanging? Dan handelt de RDW uw aanvraag af volgens het proces vernieuwen.

De handleiding gaat voor u verder bij hoofdstuk 3. Bent u uw rijbewijs kwijt? Lees dan wat u moet doen onder hoofdstuk 2.

Doelgroep B

U wilt een oud linnen Nederlands rijbewijs omwisselen.

Wat moet u bij de aanvraag opsturen?

- Het volledig ingevulde en ondertekende aanvraagformulier 3 E 0397
- Eén kleurenpasfoto die voldoet aan de eisen van de Fotomatrix Model 2007. Onder het kopje pasfoto verderop in de handleiding leest u hier meer over
- Het oude Nederlandse rijbewijs (het zogenaamde "linnen" rijbewijs waarop de pasfoto door middel van ringnieten is bevestigd). Is de geldigheid van het rijbewijs verlopen op of voor 30 juni 1985? Dan kunt u het rijbewijs niet vernieuwen.
- In sommige gevallen een Verklaring van Geschiktheid;
  - als de aanvrager 75 jaar of ouder is;
  - als de aanvraag (mede) betrekking heeft op de categorie(ën) C, C1, D, D1, CE, C1E, DE en/of D1E;
  - als om medische redenen een Nederlands rijbewijs aan u is afgegeven met een beperkte geldigheid.

De handleiding gaat voor u verder bij hoofdstuk 3. Bent u uw rijbewijs kwijt? Lees dan wat u moet doen onder hoofdstuk 2.

2. Rijbewijs kwijt of gestolen?

- U heeft een buitenlands rijbewijs afgegeven door de voormalige Nederlandse Antillen, Aruba of een EU/EVA lidstaat, dan stuurt u het volgende op:
  - Een proces-verbaal inzake vermissing/diefstal van het rijbewijs dat is opgemaakt door een ambtenaar van de Nederlandse politie of een verklaring van vermissing van uw gemeente en
  - een gewaarmerkte verklaring van het gezag dat het rijbewijs heeft afgegeven, waaruit de afgifte en de geldigheid blijkt.
- U heeft een Nederlands rijbewijs:
  - Een proces-verbaal inzake vermissing/diefstal van het rijbewijs dat is opgemaakt door een ambtenaar van de Nederlandse politie of een verklaring van vermissing van uw gemeente.

Voor rijbewijzen van alle overige landen geldt dat er altijd een geldig buitenlands rijbewijs bij de aanvraag aanwezig moet zijn.

3. Verklaring van Geschiktheid

Om te mogen rijden moet u volgens de wet „rijgeschikt zijn“. Dat wil zeggen dat u geestelijk en lichamelijk in staat bent om te rijden. Dit is belangrijk voor de verkeersveiligheid. Bij Hoofdstuk 1 (Doelgroepen) heeft u gelezen of u een Verklaring van Geschiktheid moet hebben. Hieronder leest u hoe u deze verklaring krijgt.

Voor de Verklaring van Geschiktheid heeft u een Gezondheidsverklaring nodig. U koopt een formulier „Gezondheidsverklaring“ via Mijn CBR (<https://mijn.CBR.nl>).

Op de website van het CBR (www.cbr.nl/gezondheidsverklaring) vindt u nog andere mogelijkheden om een Gezondheidsverklaring te krijgen. Deze is bijvoorbeeld ook te koop bij de meeste gemeenten.

Er zijn verschillende soorten Gezondheidsverklaringen. Koop het formulier dat bij uw situatie past;

- U heeft een om te wisselen autorijbewijs (eventueel met aanhanger), motor- of T-rijbewijs en u bent jonger dan 75 jaar. Koop dan het formulier „Gezondheidsverklaring“.
- U heeft een om te wisselen autorijbewijs (eventueel met aanhanger), motor- of T-rijbewijs, en u bent ouder dan 75 jaar. Koop dan het formulier „Gezondheidsverklaring met Keuringsverslag (75+)“.
- U heeft een om te wisselen rijbewijs voor vrachtauto en/of bus (eventueel met aanhanger). Koop dan het formulier Gezondheidsverklaring CDE'.

Koopt u via „Mijn CBR“ een Gezondheidsverklaring? Dan kiest het systeem de juiste verklaring voor u.

Aanvullend onderzoek

Soms besluit het CBR (op basis van uw Gezondheidsverklaring) dat u naar een medisch specialist moet of een rijtest moet afleggen. Is dit het geval? Dan krijgt u daarover schriftelijk bericht. Bij een medische keuring neemt de procedure meer tijd in beslag. Daarom is het belangrijk de Gezondheidsverklaring snel op te sturen. Het CBR streeft ernaar om alle aanvragen van een Verklaring van Geschiktheid zo spoedig mogelijk af te handelen, met een maximum termijn van vier maanden. Als uw Verklaring van Geschiktheid is geregistreerd, ontvangt u een brief van het CBR.

Heeft u bij de RDW de aanvraag voor omwisseling van het rijbewijs gedaan en het CBR heeft de Verklaring van Geschiktheid geregistreerd? Dan gaan we uw aanvraag verwerken. Op het moment dat u de aanvraag doet, mag de registratie van de Verklaring van Geschiktheid niet langer dan 1 jaar geleden zijn.

4. Afstand doen van categorie(ën)

Bent u in het bezit van een buitenlands rijbewijs met één van de rijbewijscategorieën C1, C, C1E, CE, D1, D, D1E en DE en u wilt niet gekeurd worden? Dan is het mogelijk tijdelijk afstand te doen van de zware categorieën. Deze „afstandsverklaring categorie(ën) van het buitenlandse rijbewijs“ staat op de website van de RDW (www.rdw.nl). U kunt de verklaring ook telefonisch opvragen bij de Klantenservice van de RDW. Het telefoonnummer is 0900 07 39 (€0,10 per minuut). Vanuit het buitenland is het telefoonnummer 00 31 598 39 33 30. Wilt u weer in het bezit komen van één of meer categorieën waarvan u tijdelijk afstand heeft gedaan, dan moet u zich alsnog laten keuren en een Verklaring van Geschiktheid overleggen.

5. Verklaring van Rijvaardigheid

Gaat de aanvraag ook om een uitbreiding van de categorieën? Dan moet het CBR een Verklaring van Rijvaardigheid registreren. Deze registratie mag niet ouder zijn dan 3 jaar, op het moment dat u de aanvraag voor een rijbewijs doet.

6. Kosten

Aan het in behandeling nemen van de aanvraag zijn kosten (leges) verbonden. Deze kosten moet u bij het indienen van de aanvraag bij de gemeente betalen. De kosten kunnen verschillen per gemeente.

7. Aanvraagformulier

Het aanvraagformulier moet u volledig invullen en ondertekenen. De handtekening moet u met een zwarte pen volledig binnen het aangegeven kader plaatsen. Begin aan de linkerkant en gebruik de hele ruimte van het kader voor het zetten van een goed leesbare handtekening. Hiervoor moet u de pen goed aanzetten en aandrukken op het aanvraagformulier. Een aanvraagformulier waarop de handtekening niet binnen het kader staat, accepteert de RDW niet.

8. Kleurenpasfoto

De kleurenpasfoto moet recent en recht van voren zijn genomen. Daarnaast moet de pasfoto nog aan een aantal voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden zijn hetzelfde als die bij het Nederlandse paspoort en de Nederlandse identiteitskaart. Voor meer informatie over de voorwaarden kunt u terecht op de website bij de gemeente of op de website www.rijksoverheid.nl (Ga naar onderwerpen> paspoort en identiteitskaart>inhoud>Eisen aan de pasfoto voor paspoort of ID-kaart).

9. Procedure

Is uw aanvraag goedgekeurd? Dan krijgt u een brief, dat u het rijbewijs na vijf werkdagen kan ophalen bij de gemeente waar u de aanvraag heeft gedaan. U krijgt het rijbewijs mee, nadat u zich heeft gelegitimeerd. Neem dus uw legitimatiebewijs mee.

Let op: De RDW handelt alleen een aanvraag af als het aanvraagformulier volledig is ingevuld en alle benodigde documenten aanwezig zijn. Levert u documenten apart van de aanvraag in, dan kan de afhandeling langer duren.

10. Meer informatie

Voor meer informatie over het rijbewijs kunt u kijken op www.rijbewijs.nl of www.rdw.nl.